



**PRIM'AWLA QORTI CIVILI
ONOR IMHALLEF ANNA FELICE**

Illum 13 ta' Ottubru, 2016

Citazzjoni Nru: 795/2008 AF

Charles Grech & Co Limited (C-2473)

vs

**Karl Vella Petroni u Joseph John Azzopardi it-tnejn
f'isimhom proprio u ghan-nom u in rappresentanza ta'
PBA Limited (C-38972)**

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ġuramentat tas-socjetà rikorrenti Charles Grech & Co Ltd li ġie pprezentat fil-5 ta' Awwissu 2009, li permezz tiegħu wara li ġie premiss illi:

Is-socjetà PBA Limited ghandha thallas lis-socjetà attrici s-somma ta' EURO 11,934.87 liema somma tirrappreżenta bilanc minn somma akbar ta' prezz ta' xogħol mibjugħ u kkonsenjat lis-socjetà konvenuta, kif jirrizulta minn statement tas-socjetà attrici, denominat f'Liri Maltin, hawn anness bhala Dok. A.

Permezz ta' skrittura privata, hawn annessa bhala Dok. B u

datata 28 ta' Settembru 2006, il-konvenuti Karl Vella Petroni u Joseph John Azzopardi accettaw illi personalment jiggerantixxu d-djun li s-socjetà konvenuta taghmel mas-socjetà attrici.

Ai termini tal-artikolu 115 tal-Kap. 13, kull min jiggerantixxi dejn kummercjali huwa marbut solidali mad-debitu principali.

Dan id-dejn huwa cert, likwidu u dovut u ghalkemm interpellat, anke ufficjalment, il-konvenuti proprio et nomine baqghu inadempjenti.

Fil-fehma tas-socjetà attrici il-konvenuti proprio et nomine m'ghandhomx eccezzjoni valida x'jaghtu kontra din l-azzjoni u ghalhekk jezistu l-elementi kollha rikjesti mill-ligi sabiex it-talbiet tal-attur proprio et nomine jigu decizi bid-dispensa tas-smiegh a tenur tal-Artikolu 167 tal-Kodici tal-Organizzazzjoni u Procedura Civili (Kap. 12).

Intalbet din il-Qorti biex:

1. Tghaddi ghas-sentenza bid-dispensa tas-smiegh tal-kawza a tenur tal-artikolu 167 tal-Kodici tal-Organizzazzjoni u Procedura Civili;
2. Tikkundanna lill-konvenuti Karl Vella Petroni u Joseph John Azzopardi, f'isimhom proprio u ghan-nom ta' PBA Limited ihallsu lis-socjetà attrici s-somma ta' EURO 11,934.87 liema somma tirrapprezenta bilanc minn somma akbar ta' prezz ta' xoghol mibjugh u kkonsenjat lis-socjetà konvenuta, u l-hlas ta' liema bilanc gie garantit mill-konvenuti proprio.

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra ufficjali datata 18 ta' Jannar 2008 u tal-mandat ta' sekwestru li qed jigi intavolat kontestwalment u bl-imghaxijiet legali mid-data tal-konsenja kontra l-konvenuti proprio et nomine, li huma minn issa ingunti ghas-subizzjoni.

Permezz ta' digriet moghti fis-26 ta' Novembru 2008 gie milqugh ir-rikors tat-3 ta' Ottubru 2008 fejn intalbet korrezzjoni fis-sens illi l-aħħar paragrafu dwar l-ispejjez

għandu jinkludi l-kliem "...u bl-imġaxijiet legali mid-data tal-konsenja..."

Rat li b'digriet tal-20 ta' Mejju 2009 l-intimat Joseph John Azzopardi biss ġie awtorizzat iressaq risposta għat-talbiet tas-soċjetà rikorrenti.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-intimat Joseph John Azzopardi li ġiet ippreżentata fil-5 ta' Ġunju 2009 li espona illi:

In linea preliminari u minghajr pregudizzju għall-eccezzjonijiet sussegwenti l-esponenti jeccepixxi n-nullità tar-rikors ġuramentat promotur ai termini tal-artikolu 789 tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

Minghajr pregudizzju għall-eccezzjonijiet precedenti u sussegwenti it-talbiet tar-rikorrenti għandhom jigu miċhuda bl-ispejjez kontra l-istess rikorrenti stante li t-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri kif permess mill-ligi.

Rat li permezz ta' sentenza preliminari mogħtija minn din il-qorti (diversament preseduta) fid-29 ta' Novembru 2010 ġiet miċhuda l-ewwel eċċezzjoni tal-intimat Joseph John Azzopardi dwar in-nullità tar-rikors promotur ai termini tal-Artikolu 789 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta. L-appell minn tali sentenza ġie ukoll miċhud permezz tas-sentenza tat-28 ta' Ġunju 2013 u s-sentenza ġiet konfermata.

Din is-sentenza odjerna għalhekk tirrigwarda biss il-mertu.

Din il-qorti rat id-dokumenti esebiti.

Semgħet lix-xieħda prodotti.

Rat l-atti kollha tal-proċess.

Semgħet it-trattazzjoni.

Ikkunsidrat illi s-soċjetà rikorrenti qed issostni li s-soċjetà

intimata hija debitorici tagħha fl-ammont ta' €11,934.87, bilanċ minn somma akbar rappreżentanti prezz ta' xogħol mibjugħ u kkonsenjat lill-istess soċjetà intimata¹. L-istess soċjetà rikorrenti intavolat din il-kawża ukoll kontra Karl Vella Petroni u Joseph John Azzopardi personalment abbażi ta' skrittura² li permezz tagħha l-istess Petroni u Azzopardi iggarantixxu d-djun li s-soċjetà intimata tagħmel mas-soċjetà rikorrenti.

Is-soċjetà rikorrenti ressqet ix-xhieda ta' Deandra Zammit li fl-affidavit tagħha³ spjegat li hija *credit control executive* fi ħdan is-soċjetà rikorrenti, liema soċjetà tbiegħ spirti, imbejjed u tabakk. "*Is-soċjetà PBA Ltd C38972 kienet xtrat mingħandna diversi prodotti u nikkonferma li għad fadal bilanċ mhux imħallas ta' €11,934.87.*" Hija esebiet erbatax-il invoice⁴ li juru l-bejgħ li sar lis-soċjetà intimata. Għamlet riferenza għall-*credit agreement* datat 28 ta' Settembru 2006 iffirmit mill-intimati Petroni u Azzopardi fejn huma aċċettaw li jkunu personalment responsabbli għad-dejn li s-soċjetà intimata tagħmel mas-soċjetà rikorrenti.

Kontro-eżaminata⁵ qalet li ilha fil-kariga ta' credit controller mis-sena 2008 u semmiet li kien hemm ċertu Peter Bonello inkarigat. "*Għandi ngħid illi effettivament ix-xogħol li kont nagħmel jien kien ikun jaf bih is-Sur Peter Bonello fuq l-istess karigi u għalhekk ma kellu l-ebda handover.*" Dwar is-soċjetà intimata, xehdet li kienu jiġhhendiljaw il-każ flimkien.

Steward Farrugia imbagħad fix-xiehda tiegħu⁶ spjega li huwa *financial controller* mad-ditta rikorrenti mis-sena 2009. Spjega li Peter Bonello, li kien jokkupa tali kariga, kien inkarigat mill-krediti li kienu jingħataw fis-sena 2006. Qal li fil-fatt il-konsenji kienu saru fis-sena 2006, u kien fis-sena 2007 li bdew id-diskussjonijiet dwar il-pagamenti u għalhekk kien is-sur Bonello li fil-fatt kien beda' d-diskussjonijiet. Spjega li meta Bonello kien għaddhielu x-xogħol kien semmielu numru ta' ditti

¹ Dok A – Statement datat 19.11.2007

² Dok B – fol 6

³ Affidavit ta' Deandra Zammit, datat 25.03.2011, fol 147

⁴ Dok DZ1 sa DZ14, fol 148-161

⁵ Kontro-eżami ta' Deandra Zammit tal-25.10.2011, fol 167

⁶ Xiehda ta' Steward Farrugia tal-25.10.2011

jew individwi li kellhom iħallsu lis-soċjetà rikorrenti u l-każ in kwistjoni kien wieħed minnhom. Qal li meta raw li ma setgħux jithallsu għadew il-każ lill-avukat Kris Borg.

Huwa għamel riferenza għad-dokument Dok C⁷ li gie esebit mid-difensur tas-soċjetà rikorrenti dak in-nhar stess. Spjega li dan id-dokument huwa "*acceptance letter*" datata 4 ta' Ottubru 2006 tal-"*credit application form*". Tali ittra jidher li intbagħtet mis-soċjetà rikorrenti (u ffirmata minn Peter Bonello) lid-diretturi tas-soċjetà intimata fejn dawn ġew infurmati li:

"Charles Grech & Co Ltd has authorized the following credit facility subject to full understanding and agreement of the Terms and conditions of Sale stipulated in our credit application form, which will apply to all invoices, unless otherwise stated on the relevant invoice."

Il-*credit limit* gie indikat bħala "*Lm500*" u l-ħlas kellu jsir fi żmien "*30 days after the end of the month*". Gie aċċennat ukoll hekk:

"We must stress that if the credit limit OR the credit period shown above are exceeded OR if cheques are unpaid, deliveries will be suspended and all other other terms and conditions of our credit application will apply."

Id-diretturi tas-soċjetà intimata ġew mitluba jiffirmaw kopja ta' tali ittra u jibatuha lura. Fil-fatt hekk jidher li sar peress li fuq in-naħa t'isfel tad-dokument jidhru l-firem ta' Karl Vella Petroni, John J Azzopardi u Etienne Bartolo.

Ivan Camilleri fix-xieħda tiegħu⁸ qal li ilu jaħdem mal-MFSA u għandu l-kariga ta' manager fil-Unit Registry of Companies. Spjega li fir-rigward tas-soċjetà intimata jirriżulta mill-Memorandum li bħala diretturi kienu tlieta: Karl Vella Petroni, John J Azzopardi u Etienne Bartolo. Żied jgħid li Joseph John Azzopardi irriżenja mill-kariga ta' direttur fit-13 ta' Lulju 2007.

⁷ Dok C, *Credit Application*, fol 174

⁸ Xieħda ta' Ivan Camilleri tal-25.10.2011, fol 171

Peter Bonello fix-xiehda tiegħu⁹ ikkonferma li kien jaħdem mas-soċjetà rikorrenti bejn l-1978 u l-2009 bħala *financial controller*. Fir-rigward tas-soċjetà intimata spjega din kellha bilanċ ta' flus xi tħallas lis-soċjetà rikorrenti u ladarba ma kinitx qegħda tħallas kellhom jieħdu passi legali. *"Inżid ngħid li dak iż-żmien il-policy kienet biex aħna nagħtu on credit, bilfors ikunu jridu d-diretturi jidhlu responsabbli personalment ukoll biex jiggarrantixxu l-ammont li jkun involut."* Spjega wkoll li darba minnhom kien avviċinah Dr Ghaznavi u kien talbu li jekk kellhom jifthū kawża jifthuha kontra s-soċjetà PBA Ltd u l-persuna l-oħra (Karl Vella Petroni) u mhux ukoll kontra Joseph John Azzopardi, in vista tal-fatt li dan kien ser jiċċaqlaq jew kien iċċaqlaq mill-pożizzjoni ta' direttur tal-kumpanija.

Huwa spjega li meta ġiet istitwita l-kawża kien għadu fil-kariga mas-soċjetà rikorrenti u l-istruzzjonjiet li kellu kienu li l-kawża tiġi intavolata kemm kontra s-soċjetà intimata kif ukoll kontra d-diretturi.

Is-soċjetà rikorrenti Charles Grech & Co Ltd fin-nota tas-sottomissjonijiet tagħha¹⁰ taċċenna għall-fatt li mix-xiehda ta' Steward Farrugia u Peter Bonello, flimkien ma' eżami akkurat tad-Dok A (l-istatement) u d-Dok B (l-iskrittura privata – credit agreement - senjatament il-klawsoli 5 u 6) – li t-tnejn ġew ikkonfermati bil-ġurament, għandu jirriżulta li s-soċjetà intimata hija effettivament debitrice tagħha fl-ammont ta' €11,934.87, u li l-intimati Azzopardi u Vella Petroni, daħlu bħala "guarantors" biex jagħmlu tajjeb għad-dejn.

L-intimat Joseph John Azzopardi fin-nota tas-sottomissjonijiet tiegħu¹¹ isostni li t-talbiet attriċi huma infondati kemm fattwalment kif ukoll legalment. Huwa jaċċenna għall-fatt li fit-13 ta' Lulju 2007 irriżenja minn direttur u għalhekk, skont hu, ladarba ma baqax direttur, daqstant ieħor ma baqax garanti personalment tal-istess soċjetà fid-data meta ġiet intavolata l-kawża odjerna (fil-5 ta' Lulju 2008). Fi kwalunkwe każ, ikompli

⁹ Xiehda ta' Peter Bonello, tal-20.03.2012, fol 228-229

¹⁰ Nota tas-sottomissjonijiet tas-soċjeta` rikorrenti, datata 23.04.2012, fol 231-233

¹¹ Nota tas-sottomissjonijiet tal-intimat Joseph John Azzopardi, datata 09.07.2012, fol 237-242

jargumenta, li se mai qua garanti huwa passibbli biss sal-ammont ta' Lm500 (ekwivalenti għal €1,164.69). Dana jgħidu in vista tal-fatt li minkejja li kien inqabeż il-*credit limit* ta' Lm500 konċess mis-soċjetà rikorrenti hija baqgħet tissupplixxi l-materjal lis-soċjetà intimata nonostante li skont l-ittra tal-4 ta' Ottubru 2006 is-soċjetà rikorrenti il-fornitura tal-materjal kellha titwaqqaf f'tali każ. Isostni għalhekk li l-fatt li komplet tforni l-materjal kien a riskju tagħha għax ma kienx kopert mill-garanzija.

Fl-isfond ta' dan kollu din il-qorti tosserva fl-ewwel lok li mhux ikkontestat li s-soċjetà rikorrenti fil-fatt forniet lis-soċjetà intimata materjal tal-valur ta' €11,934.87.

Dwar l-argument tal-intimat Joseph John Azzopardi illi ladarba irriżenja minn direttur allura ma baqax aktar garanti personalment għad-djun tas-soċjetà intimata, din il-qorti ma tqis li għandu raġun. Fl-ewwel lok din il-kawża tirrigwarda flus dovuti fir-rigward ta' fornituri ta' materjal għall-perjodu bejn it-18 ta' Ottubru 2006 sat-8 ta' Frar 2007, meta l-intimat kien għadu direttur (għaliex fil-fatt irriżenja fit-13 ta' Lulju 2007). Fit-tieni lok il-klawsola 5 tal-credit agreement tagħmilha ċara li l-garanzija personali tibqa' tissussisti anke jekk dak li jkun ma jibqax direttur:

*"In the absence of any other agreement, **this personal liability will subsist** even if the private company is liquidated, wound-up, amalgamated with another company or converted, and **notwithstanding any change in the names of the Director/s and/or Shareholder/s** after the signing of this agreement and/or in the running of the business."*

Dwar l-argument l-ieħor tal-intimat Joseph John Azzopardi illi se mai huwa passibbli bħala garanti biss fl-ammont ta' Lm500 (ekwivalenti għal €1,164.69), din il-qorti lanqas hawn ma tara li għandu raġun. Meta huwa ffirmat id-dokument fejn aċċetta li jggarantixxi personalment id-djun tas-soċjetà intimata dan għamlu fid-29 ta' Settembru 2006. Dan id-dokument is-soċjetà rikorrenti qisitu bħala "*credit application*" u kien hamest ijiem wara, u cioè fl-4 ta' Ottubru 2006 li hija informat lid-

diretturi tas-soċjetà intimata li kienet qegħda taċċetta li tagħtiha "credit facility". Kien f'tali ittra imbagħad li għarrfithom li l-"credit limit" kien ta' Lm500 u li jekk dan jinqabeż "deliveries will be suspended".

Fil-fehma ta' din il-qorti ma hemmx limitu fuq l-ammont ta' kreditu li l-intimati iggarantixxu permezz tal-iskrittura a fol 6. Huma bl-ebda mod ma llimitaw il-garanzija personali tagħhom għall-"credit limit" u fil-fatt meta ffirmaw l-iskrittura kien għadu lanqas biss ġie stabbilit "credit limit". L-iskrittura tagħmiliha ċara li huma:

*"...shall be personally liable, in solidum with the private company, for the payment of **all overdue payments** and with interest due to the company under this agreement."*

Għalkemm is-soċjetà rikorrenti kompliet tforni l-materjal, minkejja li kien inqabeż il-"credit limit", il-materjal baqa' jiġi aċċettat, u fil-fehma ta' din il-qorti kull pagament "overdue" dovut fir-rigward kien ukoll garantit personalment da parti tad-diretturi abbażi tal-iskrittura (a fol 6) li ffirmaw.

Għal dawn il-ragunijiet, din il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tiċċad it-tieni eċċezzjoni tal-intimat Joseph John Azzopardi u tilqa' t-tieni talba tas-soċjetà rikorrenti u għaldaqstant:

Tikkundanna lill-konvenuti Karl Vella Petroni u Joseph John Azzopardi, f'isimhom proprio u għan-nom ta' PBA Ltd iħallsu lis-soċjetà rikorrenti s-somma ta' €11,934.87 (hdax-il elf disa' mija u erba u tletin Ewro u seba' u tmenin centemzu) liema somma tirrappreżenta bilanċ minn somma akbar ta' prezz ta' xogħol mibjugħ u kkonsenjat lis-soċjetà konvenuta, u l-ħlas ta' liema bilanċ ġie garantit mill-konvenuti proprio, bl-imghaxijiet kif mitluba.

L-ispejjeż, kif mitluba fir-rikors promotur għandhom jiġihallu mill-istess konvenuti.

IMHALLEF

DEP/REG